

Πληροφοριακό έντυπο

**Ανανέωση άδειας οδήγησης δικύκλων και οχημάτων
κατηγορίας Β μετά τη συμπλήρωση της ηλικίας των
εβδομήντα τεσσάρων (74) ετών**

Εισαγωγή

Με το παρόν παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες για τη διαδικασία ανανέωσης της άδειας οδήγησης δικύκλων και οχημάτων κατηγορίας Β όσων συμπληρώνουν την ηλικία των 74 ετών.

Οι πληροφορίες στο έντυπο αυτό παρέχονται, κατά το δυνατόν επικαιροποιημένες, από τη Δ/νση Οδικής Κυκλοφορίας και Ασφάλειας του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών και είναι για γενική ενημέρωση και μόνο.

Επισημαίνεται, σε κάθε περίπτωση, ότι, οι πρακτικές εξετάσεις των υποψηφίων οδηγών και οδηγών διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπουργική απόφαση 50984/7947/2013 (Β' 3056) «Άδεια οδήγησης, εκπαίδευση και εξέταση υποψηφίων οδηγών μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών και αυτοκινήτων» η οποία παρατίθεται επικαιροποιημένη στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών στο σύνδεσμο

<http://www.yme.gr/index.php?getwhat=1&oid=1398&id=&tid=1529> και τις σχετικές εγκυκλίους.

Τονίζεται, ότι, από την 30η Αυγούστου 2018 και έκτοτε, κάτοχος άδειας οδήγησης που έχει συμπληρώσει την ηλικία των 74 ετών και επιθυμεί να ανανεώσει οποιαδήποτε κατηγορία, πρέπει οπωσδήποτε να υποβληθεί σε πρακτικές εξετάσεις ανά κατηγορία για να διασφαλισθεί ότι συνεχίζει να έχει τις γνώσεις και την ικανότητα να οδηγεί με ασφάλεια.

Σε εφαρμογή των οριζομένων στην παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 4599/2019 (Α' 40/04-03-2019), κατά την πρακτική εξέταση των οδηγών άνω των 74 ετών, **δεν διενεργούνται οι ειδικές δοκιμασίες**, εξαιρουμένων:

- του ελέγχου για την προετοιμασία του οχήματος και επιπλέον, κατά την εξέταση με δίκυκλο, του ελέγχου για τη χρήση κράνους και λοιπών προστατευτικών

&

- του ελέγχου για τη λήψη μέτρων ασφαλείας κατά την έξοδο από το όχημα, ή αντιστοίχως, κατά την εξέταση με δίκυκλο, του ελέγχου για την ακινητοποίηση, στάθμευση δίκυκλου και ασφαλή απομάκρυνση από αυτό.

Πέραν των πληροφοριών για τη διαδικασία των πρακτικών εξετάσεων που περιέχονται στο παρόν έντυπο, γενικότερες χρήσιμες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, στο σύνδεσμο

<http://www.yme.gr/index.php?getwhat=1&oid=1442&id=&tid=1577>,

όπου είναι αναρτημένα 1 εγχειρίδιο (Ασφαλούς οδήγησης σε μεγαλύτερη ηλικία) και 1 ενημερωτικό φυλλάδιο (Ερωτήσεις και απαντήσεις για ασφαλή οδήγηση σε μεγαλύτερη ηλικία) στα οποία είναι σκόπιμο να ανατρέξετε.

Επίσης, σκόπιμο είναι να ανατρέξετε στην διαδικτυακή πλατφόρμα του «e-Drive Academy» (<http://edrive.yme.gov.gr/>) όπου είναι αναρτημένο, μεταξύ άλλων, το παρακάτω πληροφοριακό υλικό:

- Βιβλίο Οδηγών Μεγαλύτερης Ηλικίας
- Εγχειρίδιο Ασφαλούς Οδήγησης σε Μεγαλύτερη Ηλικία
- Βιβλίο Αμυντικής Οδήγησης
- Βιβλίο Οικολογικής - Οικονομικής Οδήγησης

A. Υποβολή αιτήσεως - απαιτούμενα δικαιολογητικά

- ◆ Αρμόδια Υπηρεσία για την ανανέωση της άδειας είναι η οικεία Υπηρεσία Μεταφορών & Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας της Περιφέρειας του τόπου κατοικίας του ενδιαφερομένου, στην οποία πρέπει να προσέρχεται ο ενδιαφερόμενος (ή το εξουσιοδοτημένο από αυτόν πρόσωπο) για να υποβάλλει τη σχετική αίτηση με τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

- ◆ Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:
  - Αίτηση - υπεύθυνη δήλωση.
  - Φωτοαντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας ή ισχύοντος ελληνικού διαβατηρίου ή ατομικού βιβλιαρίου υγείας
  - Οποιοδήποτε ισχύον δημόσιο έγγραφο, εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν είναι Έλληνας υπήκοος, το οποίο πιστοποιεί τη συνήθη διαμονή του ενδιαφερομένου στην Ελλάδα
  - 2 τουλάχιστον (από παθολόγο και οφθαλμίατρο) πιστοποιητικά υγείας ιατρικής εξέτασης ή 4 τουλάχιστον (από παθολόγο, οφθαλμίατρο, ωτορινολαρυγγολόγο και νευρολόγο) όταν ο υποψήφιος είναι πάνω από 80 ετών και φωτοαντίγραφα των αποδεικτικών πληρωμής των γιατρών. Τα πιστοποιητικά αυτά γίνονται δεκτά από την αρμόδια Υπηρεσία εφόσον κατατίθενται εντός εξαμήνου από την έκδοσή τους.
  - 4 τουλάχιστον πρόσφατες φωτογραφίες τύπου διαβατηρίου, οι 2 προσκομίζονται στην Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών (1 για το έντυπο της άδειας και 1 για κάθε Δ.Ε.Ε.) και οι υπόλοιπες (2 ή 4 κατά περίπτωση) στους ιατρούς που διενεργούν την εξέταση
  - Φωτοαντίγραφο του εντύπου της ισχύουσας άδειας οδήγησης.

- Παράβολα :
  - 50,00€ (κωδικός τύπου e-παράβολου 23) για τις δαπάνες της ανανέωσης άδειας οδήγησης

- 15,00€ (κωδικός τύπου e-παράβολου 2038) για τον προγραμματισμό της πρακτικής εξέτασης για κάθε κατηγορία που επιθυμεί να ανανεώσει
(αυτό είναι το μοναδικό παράβολο που απαιτείται να επανακαταβληθεί εφόσον χρειαστεί να επανεξεταστεί ο υποψήφιος)
- 30,00€ (κωδικός τύπου e-παράβολου 28) για την εκτύπωση του εντύπου της άδειας οδήγησης και
- 18,00€ (κωδικός τύπου e-παράβολου 65) για χαρτόσημο και εισφορά υπέρ ΤΣΑ
(τα 2 τελευταία δύνανται να καταβάλλονται μετά την επιτυχή πρακτική εξέταση).

♦ Ο ενδιαφερόμενος δηλώνει στην αίτηση το όχημα με το οποίο θα διενεργείται η πρακτική εξέταση και υποβάλλει φωτοαντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας του.

B. Προγραμματισμός πρακτικής εξέτασης

◆ Μετά την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, η αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών:

- εκδίδει Δελτίο Εκπαίδευσης και Εξέτασης (Δ.Ε.Ε.) (επισυνάπτεται σχετικό υπόδειγμα).

Σε περίπτωση ανανέωσης άδειας οδήγησης δικύκλου ή φορτηγού ή λεωφορείου, ελέγχει και διασφαλίζει ότι το δίκυκλο ή το φορτηγό ή το λεωφορείο, ανήκει στην κατηγορία που αιτείται ο ενδιαφερόμενος για ανανέωση και αναγράφει στο ΔΕΕ τον αριθμό κυκλοφορίας και την κατηγορία στην οποία ανήκει το όχημα.

Σε περίπτωση ανανέωσης άδειας οδήγησης οχήματος κατηγορίας Β, ο αριθμός κυκλοφορίας του δύναται να αναγράφεται στο ΔΕΕ απ' τους εξεταστές κατά την πρακτική εξέταση.

- προγραμματίζει την πρακτική εξέταση και
- ενημερώνει σχετικά τον ενδιαφερόμενο.

Το Δ.Ε.Ε. που εκδίδεται το έχει υποχρεωτικά μαζί του ο ενδιαφερόμενος κατά την πρακτική εξέταση.

Η πρακτική εξέταση διενεργείται χωρίς την παρουσία εκπαιδευτή.

◆ Όχημα

- Η πρακτική εξέταση διενεργείται με όχημα της κατηγορίας που επιθυμεί να ανανεώσει ο ενδιαφερόμενος. Υπενθυμίζεται ότι, για τα δίκυκλα ή φορτηγά ή λεωφορεία είναι υποχρεωτική στο Δ.Ε.Ε. η αναγραφή του αριθμού κυκλοφορίας του δικύκλου ή φορτηγού ή λεωφορείου και της κατηγορίας στην οποία ανήκει.

Παράδειγμα: Ενδιαφερόμενος κατέχει άδεια οδήγησης δικύκλου κατηγορίας Α και προσέρχεται στο χώρο εξέτασης με δίκυκλο

κατηγορίας μοτοποδηλάτου. Στην περίπτωση αυτή, θα ανανεώσει την κατηγορία μοτοποδηλάτου και όχι την κατηγορία Α.

Το όχημα πρέπει να φέρει όλα τα έγγραφα για τη νόμιμη κυκλοφορία του (άδεια κυκλοφορίας, δελτίο τεχνικού ελέγχου, κάρτα καυσαερίων, ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή ειδικό σήμα ασφάλισης, απόδειξη πληρωμής τελών κυκλοφορίας).

- Σε περίπτωση που το όχημα που χρησιμοποιείται στη δοκιμασία δεν ανήκει στον ενδιαφερόμενο, απαιτείται παραχώρηση του οχήματος από τον ιδιοκτήτη στον ενδιαφερόμενο με υπεύθυνη δήλωση (με γνήσιο υπογραφής), την οποία φέρει μαζί του ο ενδιαφερόμενος την ημέρα της πρακτικής εξέτασης και την επιδεικνύει στον εξεταστή προκειμένου να διενεργηθεί η εξέταση.
- **Το όχημα που χρησιμοποιείται στη δοκιμασία, οφείλει να διαθέτει ισχύον ασφαλιστήριο συμβόλαιο για την κάλυψη της έναντι τρίτων αστικής ευθύνης από ατύχημα κατά την κυκλοφορία του. Διευκρινίζεται ότι το προσκομιζόμενο ασφαλιστήριο συμβόλαιο ισχύει κατά την ημέρα της πρακτικής εξέτασης, ακόμη και αν η άδεια οδήγησης του ενδιαφερομένου έχει λήξει.**
- Σε περίπτωση ανανέωσης άδειας οδήγησης δικύκλου, με μέριμνά του ενδιαφερομένου προσκομίζεται στο χώρο της πρακτικής εξέτασης και όχημα κατηγορίας Β (από τον οδηγό του ο οποίος πρέπει να κατέχει ισχύουσα άδεια οδήγησης της αντίστοιχης κατηγορίας) που ακολουθεί κατά τη διάρκεια της πορείας και το οποίο φέρει όλα τα έγγραφα για τη νόμιμη κυκλοφορία του (άδεια κυκλοφορίας, δελτίο τεχνικού ελέγχου, κάρτα καυσαερίων, ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή ειδικό σήμα ασφάλισης, απόδειξη πληρωμής τελών κυκλοφορίας) που ελέγχουν οι εξεταστές.

Ο οδηγός του ανωτέρω συνοδευτικού οχήματος, κατά τη διάρκεια της πρακτικής εξέτασης, υπόκειται στις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.). Ειδικότερα, επιβάλλεται να έχει τις αναγκαίες γνώσεις και επιδεξιότητα και την αναγκαία σωματική και διανοητική ικανότητα και να βρίσκεται σε κατάλληλη κατάσταση για να οδηγήσει.

Το παραπάνω όχημα φέρει στο πίσω μέρος του σε εμφανές σημείο πινακίδα με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» ερυθρού χρώματος και με τη φράση «Προσοχή - Προπορεύεται Μοτοσικλέτα», που προμηθεύεται ο εξεταστής με ευθύνη της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών & Επικοινωνιών και τοποθετεί στο όχημα πριν την έναρξη της εξέτασης.

- Το όχημα με το οποίο θα διενεργείται η πρακτική εξέταση πρέπει να προσκομίζεται καθαρό εσωτερικά και εξωτερικά, διότι σε διαφορετική περίπτωση δεν θα διενεργείται η εξέταση.

Γ. Διενέργεια πρακτικής εξέτασης με όχημα κατηγορίας Β

Γ.1. Γενικά

- ◆ Η πρακτική εξέταση ξεκινά με τον έλεγχο από τον εξεταστή των απαραίτητων εγγράφων του οδηγού (όπως ταυτότητα, διαβατήριο και άδεια οδήγησης) και του οχήματος (άδεια κυκλοφορίας, δελτίο τεχνικού ελέγχου, κάρτα καυσαερίων, ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή ειδικό σήμα ασφάλισης, απόδειξη πληρωμής τελών κυκλοφορίας).

Σε περίπτωση που στον ενδιαφερόμενο έχει χορηγηθεί, κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 60 του ν. 4568/2018 (Α' 178) και της με αριθμό πρωτ. Α3/Οικ. 7090/771/29-01-2019 εγκυκλίου (Α.Δ.Α.: ΩΩΖ7465ΧΘΞ-0ΘΨ) του Υπουργού Υποδομών & Μεταφορών, **βεβαίωση παράτασης ισχύος** της άδειας οδήγησης, ο ενδιαφερόμενος φέρει υποχρεωτικά μαζί του τη βεβαίωση αυτή την ημέρα της πρακτικής εξέτασης και την επιδεικνύει στον εξεταστή προκειμένου να διενεργηθεί η εξέταση. Η προαναφερθείσα βεβαίωση ισχύει έως την ημερομηνία της πρακτικής εξέτασης και παραδίδεται στον εξεταστή μετά το τέλος της εξέτασης.

Στην περίπτωση ενδιαφερομένου που αιτείται ανανέωση περισσότερων από μια κατηγοριών της άδειάς του (δίκυκλα, οχήματα κατηγορίας Β, φορτηγά κ.ο.κ.) και άρα εκδίδονται αντιστοίχως ισάριθμα Δ.Ε.Ε., **εφόσον ο ενδιαφερόμενος επιτύχει κατά την πρώτη πρακτική εξέταση και έχει μαζί του και επιδεικνύει στον εξεταστή Δ.Ε.Ε. που έχουν εκδοθεί για τις άλλες κατηγορίες της άδειάς του, η ανωτέρω βεβαίωση δεν παραδίδεται στον εξεταστή κατά την πρώτη πρακτική εξέταση, αλλά παραμένει στην κατοχή του ενδιαφερόμενου έως την επόμενη πρακτική εξέταση για την άλλη κατηγορία (και ομοίως στην περίπτωση και άλλης πρακτικής εξέτασης).**

- ◆ Κατά το ξεκίνημα του οχήματος από θέση στάθμευσης ο ενδιαφερόμενος ανάβει φλας και ελέγχει από τους καθρέπτες και γυρίζοντας το κεφάλι ελαφρά προς τα πίσω αν οι συνθήκες του

επιτρέπουν να ξεκινήσει (όπως να μην πλησιάζει όχημα και να μην κινείται πεζός ή ζώο πλησίον του οχήματος).

♦ **Κατά τη διάρκεια της πορείας, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να τηρεί την οριζόντια και κάθετη σήμανση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.**

Επίσης πρέπει να οδηγεί κατά το δυνατόν με σταθερή ταχύτητα, να αλλάζει σωστά ταχύτητες στο κιβώτιο και να αποφεύγει τα άσκοπα φρεναρίσματα.

Γ.2. Προετοιμασία οχήματος και λήψη μέτρων ασφαλείας κατά την έξοδο από το όχημα

Η πρακτική εξέταση με όχημα κατηγορίας Β, πέραν της πορείας, περιλαμβάνει τον έλεγχο για την προετοιμασία του οχήματος πριν ξεκινήσει και τον έλεγχο για τη λήψη μέτρων ασφαλείας κατά την έξοδο από το όχημα.

Έλεγχος του οχήματος πριν ξεκινήσει

Ο ενδιαφερόμενος οφείλει να απαντήσει σε 3 τουλάχιστον από τις 4 θεωρητικές ερωτήσεις που θα του κάνει ο εξεταστής για να διαπιστώσει εάν έχει τις απαραίτητες γνώσεις για τα έγγραφα που πρέπει να φέρουν οδηγός και όχημα, για τη σωστή προετοιμασία και την ασφαλή χρήση του οχήματος, καθώς και για τα βασικά συστήματα του οχήματος όπως ελαστικά, φρένα, λιπαντικά και λοιπά υγρά του οχήματος, φώτα, φλας, κόρνα και λοιπό εξοπλισμό στο ταμπλό του οχήματος.

Επίσης, ο ενδιαφερόμενος ελέγχεται στη ρύθμιση του καθίσματος, των καθρεπτών, των ζωνών ασφαλείας, των προσκέφαλων (εφόσον υπάρχουν) και στην ασφάλιση των πορτών. Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να βεβαιωθεί ότι οι εξεταστές φορούν σωστά τις ζώνες ασφαλείας.

Ο ενδιαφερόμενος απορρίπτεται εάν δεν απαντήσει σωστά στις 3 τουλάχιστον από τις 4 ερωτήσεις που θα του κάνει ο εξεταστής.

Έξοδος από το όχημα με ασφάλεια

Ο ενδιαφερόμενος, όταν επιστρέψει στο σημείο έναρξης της εξέτασης, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο φλας, σταθμεύει το όχημα, σβήνει τον κινητήρα και τις άλλες καταναλώσεις (όπως φώτα, κλιματισμό) και ασφαλίζει το όχημα με το χειρόφρενο και βάζοντας στο κιβώτιο την κατάλληλη ταχύτητα (πρώτη ή όπισθεν εάν έχει σταθμεύσει σε κατήφορο). Ακολουθώντας, βγάζει τη ζώνη ασφαλείας και βγαίνει απ' το όχημα ελέγχοντας απ' τους καθρέπτες και γυρνώντας πίσω το κεφάλι πριν ανοίξει την πόρτα.

Ο ενδιαφερόμενος απορρίπτεται εάν δεν κάνει σωστά μία από τις παραπάνω ενέργειες.

- ◆ Η πρακτική εξέταση ολοκληρώνεται στο σημείο εκκίνησης με ενημέρωση του ενδιαφερομένου για το αποτέλεσμα της. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται από τον εξεταστή για τη δυνατότητα επανεξέτασής του από πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια επιτροπή.

Δ. Διενέργεια πρακτικής εξέτασης με δίκυκλο

Δ.1. Απαραίτητος εξοπλισμός

Ο ενδιαφερόμενος κατά τη πρακτική εξέταση με δίκυκλο πρέπει να φορά:

- εγκεκριμένο κράνος ασφαλείας κλειστού τύπου, στο οποίο, το κάλυμμα του κάτω μέρους του προσώπου είναι προστατευτικό και σημαίνεται στο ειδικό ταμπελάκι με το σύμβολο «P».
- μπουφάν μοτοσικλέτας εγκεκριμένου τύπου με εσωτερικά προστατευτικά στους ώμους, αγκώνες, βραχίονες και χέρια και παντελόνι με προστατευτικά σε γοφούς και γόνατα,
  - γάντια τα οποία εξασφαλίζουν προστασία από τις καιρικές συνθήκες, προστασία από την τριβή και τέλος καλή αίσθηση των χειριστηρίων κατά την οδήγηση.
  - κατάλληλα υποδήματα (όχι πάνινα), που προστατεύουν το πόδι τουλάχιστον έως το ύψος του αστραγάλου.

Με ευθύνη των Διευθύνσεων Μεταφορών & Επικοινωνιών ο εξεταστής προμηθεύεται τα αντανακλαστικά γιλέκα χρώματος κίτρινου φθορίζοντος, τα οποία θα φορούν οι ενδιαφερόμενοι κατά τη διάρκεια της πρακτικής εξέτασης δίκυκλων.

Κατά τη διάρκεια της πορείας η καθοδήγηση του ενδιαφερομένου από τον εξεταστή που θα επιβαίνει στο ακολουθούν όχημα κατηγορίας Β, γίνεται μέσω κινητών τηλεφώνων, τα οποία φέρουν ο ενδιαφερόμενος και ο οδηγός του ακολουθούντος οχήματος, ένα εκ των οποίων συνοδεύεται από ασύρματα ή ενσύρματα ακουστικά.

Εναλλακτικά δύναται να χρησιμοποιηθεί ραδιοσύστημα αμφίδρομης (full duplex) ασύρματης φωνητικής επικοινωνίας μεταξύ του ενδιαφερομένου και του εξεταστή (το σύστημα ασύρματης επικοινωνίας πρέπει να είναι τέτοιο ώστε ο ενδιαφερόμενος να μην χρειάζεται να αποσπά τα χέρια του από το τιμόνι για τη χρήση ή λειτουργία του).

Ο ενδιαφερόμενος ή και ο οδηγός του ακολουθούστος οχήματος πρέπει να έχουν τις γνώσεις και να είναι σε θέση να χειρίζονται τον παραπάνω εξοπλισμό.

Δ.2. Προετοιμασία δικύκλου, χρήση κράνους και λοιπών προστατευτικών και ακινητοποίηση, στάθμευση δικύκλου και ασφαλή απομάκρυνση από αυτό

Η πρακτική εξέταση με δίκυκλο, πέραν της πορείας, περιλαμβάνει τον έλεγχο για την προετοιμασία του δικύκλου και τη χρήση κράνους και λοιπών προστατευτικών πριν ξεκινήσει και τον έλεγχο για την ακινητοποίηση, στάθμευση δικύκλου και ασφαλή απομάκρυνση από αυτό.

Έλεγχος δικύκλου και χρήση κράνους και λοιπών προστατευτικών

Ο ενδιαφερόμενος οφείλει να απαντήσει σε 3 τουλάχιστον από τις 4 ερωτήσεις που θα του κάνει ο εξεταστής για να διαπιστώσει εάν έχει τις απαραίτητες γνώσεις για τα έγγραφα που πρέπει να φέρουν οδηγός και όχημα, καθώς και τα βασικά συστήματα του δικύκλου όπως ελαστικά, φρένα, ιμάντας ή αλυσίδα, λιπαντικά και άλλα υγρά του δικύκλου, φώτα, φλας, κόρνα, καθρέπτες κ.α.

Επίσης, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να γνωρίζει τη σωστή χρήση του κράνους, του αντανакλαστικού γιλέκου καθώς και των λοιπών προστατευτικών (μπουφάν, γάντια μοτοσικλέτας κ.ο.κ.).

Ο ενδιαφερόμενος απορρίπτεται εάν δεν απαντήσει σε 3 τουλάχιστον από τις 4 ερωτήσεις που θα του κάνει ο εξεταστής, εάν δεν χρησιμοποιήσει σωστά το κράνος το γιλέκο και τα λοιπά προστατευτικά, εάν δε στερεώσει το δίκυκλο στο στήριγμα ή ανατραπεί το δίκυκλο.

Σταμάτημα και στάθμευση δικύκλου και ασφαλής απομάκρυνση από αυτό

Ο ενδιαφερόμενος, αφού τελειώσει την πορεία, χρησιμοποιώντας το φλας, σταματά το δίκυκλο στη θέση στάθμευσης, σβήνει τον

κινητήρα, βάζει πρώτη ταχύτητα στο κιβώτιο, βγάζει τα κλειδιά από το διακόπτη, κατεβαίνει και αφού βεβαιωθεί ότι το όχημα είναι σταθμευμένο και στερεωμένο στο στήριγμα απομακρύνεται με ασφάλεια από το δίκυκλο.

Ο ενδιαφερόμενος απορρίπτεται εάν δεν κάνει σωστά μία από τις παραπάνω ενέργειες.

E. Αποτελέσματα της εξέτασης

Για την καλύτερη κατανόηση του τρόπου εξέτασης και των σφαλμάτων που πρέπει να αποφύγει ο ενδιαφερόμενος προκειμένου να επιτύχει στην εξέταση, επισυνάπτονται υποδείγματα Δελτίου Εκπαίδευσης και Εξέτασης (Δ.Ε.Ε.) για δίκυκλα (υπόδειγμα 1) και οχήματα της κατηγορίας Β (υπόδειγμα 2).

Αναφορικά με τα παρατιθέμενα στην πίσω όψη (Τμήμα ΙΙΙ) των συνημμένων Δ.Ε.Ε. υπενθυμίζονται τα ακόλουθα:

Επισημαίνεται ότι, σε εφαρμογή των οριζομένων στην παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 4599/2019 (Α' 40/04-03-2019), κατά την πρακτική εξέταση των οδηγών άνω των 74 ετών, από την Ομάδα Α της πίσω όψης (Τμήμα ΙΙΙ) του Δ.Ε.Ε., δεν διενεργούνται οι ειδικές δοκιμασίες, εξαιρουμένων:

- του ελέγχου για την προετοιμασία του οχήματος και επιπλέον, κατά την εξέταση με δίκυκλο, του ελέγχου για τη χρήση κράνους και λοιπών προστατευτικών

&

- του ελέγχου για τη λήψη μέτρων ασφαλείας κατά την έξοδο από το όχημα, ή αντιστοίχως, κατά την εξέταση με δίκυκλο, του ελέγχου για την ακινητοποίηση, στάθμευση δικύκλου και ασφαλή απομάκρυνση από αυτό.

Ομάδα Α

- **Προετοιμασία οχήματος και επιπλέον, κατά την εξέταση με δίκυκλο, χρήση κράνους και λοιπών προστατευτικών**

Ο ενδιαφερόμενος απορρίπτεται εάν δεν απαντήσει σε 3 τουλάχιστον από τις 4 ερωτήσεις που θα του κάνει ο εξεταστής.

Επιπλέον, κατά την εξέταση με δίκυκλο, απορρίπτεται και εάν δεν χρησιμοποιήσει σωστά το κράνος το γιλέκο και τα λοιπά προστατευτικά, εάν δε στερεώσει το δίκυκλο στο στήριγμα ή ανατραπεί το δίκυκλο.

- **Λήψη μέτρων ασφαλείας από το όχημα ή αντιστοίχως, κατά την εξέταση με δίκυκλο, ακινητοποίηση, στάθμευση δικύκλου και ασφαλή απομάκρυνση από αυτό.**

Ο ενδιαφερόμενος απορρίπτεται εάν δεν κάνει σωστά μία από τις ενέργειες (αναφέρονται παραπάνω) που απαιτούνται για την έξοδο από το όχημα, ή αντιστοίχως, κατά την εξέταση με δίκυκλο, εάν δεν κάνει σωστά μία από τις ενέργειες (επίσης αναφέρονται παραπάνω) που απαιτούνται για το σταμάτημα, στάθμευση δικύκλου και ασφαλή απομάκρυνση από αυτό.

Ομάδα Β – Πορεία, σοβαρά σφάλματα

Ο ενδιαφερόμενος απορρίπτεται εάν υποπέσει σε οποιοδήποτε σφάλμα της ομάδας Β.

Ομάδα Γ – Πορεία, απλά σφάλματα

Κάθε φορά που ο ενδιαφερόμενος υποπέσει σε οποιοδήποτε σφάλμα, ο εξεταστής τον ενημερώνει για το σφάλμα και το καταγράφει στο Δ.Ε.Ε.

Ο ενδιαφερόμενος απορρίπτεται εάν υποπέσει 2 φορές στο ίδιο σφάλμα της ομάδας Γ ή εάν υποπέσει συνολικά σε περισσότερα από 4 διαφορετικά σφάλματα της ομάδας Γ.

Ο ενδιαφερόμενος απορρίπτεται εάν:

- **δεν απαντήσει σε 3 τουλάχιστον από τις 4 ερωτήσεις που θα του κάνει ο εξεταστής.**
Επιπλέον, κατά την εξέταση με δίκυκλο, απορρίπτεται και εάν δεν χρησιμοποιήσει σωστά το κράνος, το γιλέκο και τα λοιπά προστατευτικά, εάν δε στερεώσει το δίκυκλο στο στήριγμα ή ανατραπεί το δίκυκλο
- **δεν κάνει σωστά μία από τις ενέργειες που απαιτούνται για την έξοδο από το όχημα, ή κατά την εξέταση με δίκυκλο, εάν δεν κάνει σωστά μία από τις ενέργειες που απαιτούνται για το σταμάτημα, στάθμευση δικύκλου και ασφαλή απομάκρυνση από αυτό.**

- ή υποπέσει σε οποιοδήποτε «σφάλμα» της Ομάδας Β
- ή υποπέσει 2 φορές στο ίδιο «σφάλμα» της ομάδας Γ ή σε περισσότερα από 4 διαφορετικά «σφάλματα» της ομάδας Γ.

Δελτία Εκπαίδευσης και Εξέτασης (Δ.Ε.Ε.)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1 ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΙΣΧΥΕΙ ΓΙΑ ΤΡΙΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΤΜΗΜΑ Ι

ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΑΜ, Α1, Α2, Α

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ :

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ / ΤΜΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ :

ΕΠΩΝΥΜΟ :

ΟΝΟΜΑ :

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ / ΣΥΖΥΓΟΥ :

ΑΡΙΘΜ.ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ :

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ :

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ:

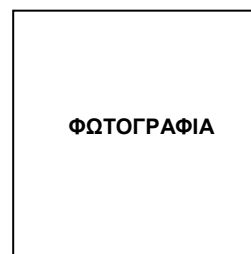
ΑΡΙΘΜ. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ / ΕΤΟΣ :

ΚΩΔΙΚΟΙ- ΠΑΡΑΤ. :

ΓΛΩΣΣΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ:

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ : Το δελτίο αυτό που είναι δημόσιο έγγραφο χορηγείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και παρέχει το δικαίωμα στον κάτοχο του να εκπαιδεύεται στην οδήγηση οχημάτων. Η αλλοίωση ή η παραποίηση του επισύρει κυρώσεις. Σε περίπτωση απώλειας χορηγείται νέο δελτίο, αλλά δεν προγραμματίζεται εξέταση πριν περάσουν τριάντα (30) ημέρες από την ημέρα που δηλώνεται η απώλεια.

.....20.....
Ε.Π.
Ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ	ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΣΧΟΛΗΣ / ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΑΡΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗ / ΚΩΔΙΚΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΑΜ, Α1, Α2, Α				
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ				
A	ΟΜΑΔΑ Α - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΟΧΗΜΑΤΟΣ, ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ	ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
1	Έλεγχος οχήματος, χρήση κράνους και προστατευτικών			
2	Κίνηση και ακινητοποίηση δικύκλου χωρίς λειτουργία κινητήρα			
3	Ελικοειδής διαδρομή με μικρή ταχύτητα (slalom)			
4	Κίνηση με μικρή ταχύτητα			
5	Επιτάχυνση οχήματος με αλλαγή ταχυτήτων			
6	Κίνηση με αποφυγή εμποδίου (εκτός της κατηγορίας ΑΜ)			
7	Πέδηση εκτάκτου ανάγκης (εκτός της κατηγορίας ΑΜ)			
8	Ακινητοποίηση, στάθμευση δικύκλου και ασφαλής απομάκρυνση από αυτό			
B	ΟΜΑΔΑ Β – ΠΟΡΕΙΑ, ΣΟΒΑΡΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ			
1	Παραβίαση σηματοδότη, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης και μη συμμόρφωση σε σήμα τροχονόμου			
2	Είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας			
3	Ανέβασμα σε πεζοδρόμιο ή διαχωριστική νησίδα ή κίνηση σε διακεκριμένο τμήμα του δρόμου όπου απαγορεύεται η χρήση του από τα οχήματα			
4	Πρόκληση ατυχήματος			
5	Παραβίαση της προτεραιότητας			
Γ	ΟΜΑΔΑ Γ – ΠΟΡΕΙΑ, ΑΠΛΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ			
1	Εκκίνηση από θέση στάσης ή στάθμευσης			
2	Τρόπος αλλαγής λωρίδας κυκλοφορίας			
3	Χρήση φωτών, δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης και φωτών έκτακτης ανάγκης			
4	Κίνηση οχήματος και σωστή συμπεριφορά οδηγού ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες			
5	Σωστή θέση στο οδόστρωμα			
6	Τήρηση σωστών αποστάσεων από τα άλλα οχήματα			
7	Προσπέρασμα εμποδίου ή προπορευόμενου οχήματος			
8	Κίνηση σε ισόπεδο κυκλικό κόμβο (πλατεία)			
9	Σωστή αλλαγή ταχυτήτων ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες			
10	Σβήσιμο κινητήρα			
11	Πέδηση και ακινητοποίηση			
12	Τήρηση των διατάξεων του Κ.Ο.Κ.			
Δ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ			
Ε	ΩΡΑ ΛΗΞΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ			
ΠΡΩΤΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ				
Υπογραφή				
Όνοματεπώνυμο				
ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ				
Υπογραφή				
Όνοματεπώνυμο				

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2 ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΙΣΧΥΕΙ ΓΙΑ ΤΡΙΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΤΜΗΜΑ Ι

ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΟΔΗΓΟΥ Β, C1, C, D1, D, ΒΕ, C1Ε, CΕ, D1Ε, DE

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ :

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ / ΤΜΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ :

ΕΠΩΝΥΜΟ :

ΟΝΟΜΑ :

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ / ΣΥΖΥΓΟΥ :

ΑΡΙΘΜ. ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ :

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ :

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ:

ΑΡΙΘΜ. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ / ΕΤΟΣ :

ΚΩΔΙΚΟΙ- ΠΑΡΑΤ. :

ΓΛΩΣΣΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ:

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ : Το δελτίο αυτό που είναι δημόσιο έγγραφο χορηγείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και παρέχει το δικαίωμα στον κάτοχο του να εκπαιδεύεται στην οδήγηση οχημάτων. Η αλλοίωση ή η παραποίηση του επισύρει κυρώσεις. Σε περίπτωση απώλειας χορηγείται νέο δελτίο, αλλά δεν προγραμματίζεται εξέταση πριν περάσουν τριάντα (30) ημέρες από την ημέρα που δηλώνεται η απώλεια.

.....20.....
Ε.Π.
Ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ	ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΣΧΟΛΗΣ / ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΑΡΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗ / ΚΩΔΙΚΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΟΔΗΓΟΥ B, C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E, DE				
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ				
ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ				
A	ΟΜΑΔΑ Α - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΟΧΗΜΑΤΟΣ, ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ	ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
1	Έλεγχος οχήματος πριν ξεκινήσει			
2	Οπισθοπορεία με στροφή			
3	Στάθμευση δεξιά ή αριστερά			
4	Εκκίνηση σε ανήφορο κλίσης περίπου 10%			
5	Λήψη μέτρων ασφαλείας κατά την έξοδο από το όχημα			
6	Υποβοηθητικοί μηχανισμοί πέδησης και διεύθυνσης (εκτός της κατηγορίας B, BE)			
7	Συσκευή του ταχογράφου (εκτός της κατηγορίας B, BE)			
8	Απόζευξη και ζεύξη (εκτός της κατηγορίας B, C1, C, D1, D)			
B	ΟΜΑΔΑ Β – ΠΟΡΕΙΑ, ΣΟΒΑΡΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ			
1	Παραβίαση σηματοδότη, οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης και μη συμμόρφωση σε σήμα τροχονόμου			
2	Είσοδος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας			
3	Ανέβασμα σε πεζοδρόμιο ή διαχωριστική νησίδα ή κίνηση σε διακεκριμένο τμήμα του δρόμου όπου απαγορεύεται η χρήση του από τα οχήματα			
4	Πρόκληση ατυχήματος			
5	Παραβίαση της προτεραιότητας			
Γ	ΟΜΑΔΑ Γ – ΠΟΡΕΙΑ, ΑΠΛΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ			
1	Εκκίνηση από θέση στάσης ή στάθμευσης			
2	Τρόπος αλλαγής λωρίδας κυκλοφορίας			
3	Χρήση δεικτών αλλαγής κατεύθυνσης και φώτων έκτακτης ανάγκης			
4	Κίνηση οχήματος και σωστή συμπεριφορά οδηγού ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες			
5	Σωστή θέση στο οδόστρωμα			
6	Τήρηση σωστών αποστάσεων από τα άλλα οχήματα			
7	Προσπέρασμα εμποδίου ή προπορευόμενου οχήματος			
8	Κίνηση σε ισόπεδο κυκλικό κόμβο (πλατεία)			
9	Σωστή αλλαγή ταχυτήτων ανάλογα με τις υπάρχουσες συνθήκες			
10	Σβήσιμο κινητήρα			
11	Πέδηση και ακινητοποίηση			
12	Τήρηση των διατάξεων του Κ.Ο.Κ.			
13	Οικονομική - Οικολογική οδήγηση			
14	Προσαρμογή της τροχιάς του οχήματος στις στροφές (εκτός της κατηγορίας B)			
Δ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ			
Ε	ΩΡΑ ΛΗΞΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ			
ΠΡΩΤΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ	Υπογραφή			
	Όνοματεπώνυμο			
ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ	Υπογραφή			
	Όνοματεπώνυμο			